

عنوان

عدم امکان ذخیره سازی مرخصی موضوع بند ۲ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر
اشعه مصوب سال ۱۳۶۸ (رای شماره ۴۳۵ مورخ ۱۳۹۳/۳/۱۹ هیأت عمومی
دیوان عدالت اداری)

برای دسترسی به کلیه قوانین و مقررات، آموزش ها و مقالات تخصصی قانون کار

در سایت اینترنتی کارتتابان

اینجا کلیک کنید

رأی شماره ۴۳۵ مورخ ۱۳۹۳/۳/۱۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

مشخصات:

مجموعه والد: موضوعات اداری و استخدامی

مجموعه: تعطیلات و مرخصی

عدم امکان ذخیره سازی مرخصی موضوع بند ۲ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب سال ۱۳۶۸ (رأی شماره ۴۳۵ مورخ ۱۳۹۳/۳/۱۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری)

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۳/۳/۱۹

شماره دادنامه: ۴۳۵

کلاس پرونده: ۴۲۰/۹۱

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای محمدرضا دلاوری قاضی دیوان عدالت اداری

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض نسبت به آراء صادر شده از شعب دیوان عدالت اداری

گردش کار: آقای محمدرضا دلاوری قاضی دیوان عدالت اداری به موجب لایحه ای که به شماره ۴۶۵ - ۱۳۹۱/۳/۲۱ ثبت دفتر اندیکاتور هیأت عمومی دیوان عدالت اداری شده اعلام کرده است که:

در خصوص قابل ذخیره بودن مرخصی موضوع بند ۲ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب سال ۱۳۶۸ شعب پنجم، ششم و ششم دوم تشخیص دیوان عدالت اداری آراء معارض صادر کرده اند. نامبرده رفع تعارض و صدور رأی وحدت رویه را خواستار شده است.

گردش کار پرونده ها و مشروح آراء به قرار زیر است:

الف: شعبه ششم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۲۷۳/۸۹/۶ با موضوع دادخواست آقای سیدعباس محمودی نژاد دزفولی به طرفیت نیروی هوایی ارتش و به خواسته ۱- مطالبه مرخصی های استفاده نشده از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۵ و دریافت غرامت و خسارت ناشی از تأخیر در اجرای قانون حفاظت در برابر اشعه به موجب دادنامه شماره ۷۷۱-۱۳۸۹/۴/۱۲، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

مستنداً به بند ۲ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه، استفاده از مرخصی مربوط اجباری بوده و قابل ذخیره نمی باشد. بنابراین اجابت خواسته وی در مورد بخش اول مقدر نیست به رد شکایت اعلام رأی می نماید. راجع به بخش دوم با رعایت ماده ۱۳ قانون دیوان عدالت اداری از حدود صلاحیت و اختیارات دیوان خارج است. لذا به رد شکایت شاکی حکم صادر می شود. رأی دیوان قطعی است.

ب: شعبه دوم تشخیص دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۱۴۵۲۷/۹۰۰۹۹۸۰۹۰۰۰ با موضوع اعمال ماده ۱۸ قانون دیوان عدالت اداری نسبت به دادنامه شماره ۷۷۱ - ۱۳۸۹/۴/۱۲ به موجب دادنامه شماره ۱۴۵۲۰۰۹۰۵۲۰۰۹۰۰۹۹۷۰۹۰۰۰-۱۳۹۰/۴/۲۹، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

با توجه به محتویات و مندرجات پرونده و امعان نظر در مستندات ابرازی در خصوص خواسته اول شاکی (درخواست مطالبات مالی از جمله مرخصی‌های استفاده نشده از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۵) نظر به این که وفق دادنامه شماره ۱۵۶۸- ۱۳۸۷/۶/۲۵ صادر شده از شعبه ششم دیوان عدالت اداری، نامبرده مشمول مقررات بند ۲ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه شناخته شده و در نتیجه مستحق دریافت کلیه مزایای قانونی مرقوم می‌باشد و از طرفی مشارالیه تا آن زمان به خاطر عدم اقدام سازمان طرف شکایت مبنی بر بهره‌مندی از مزایای قانون مذکور اطلاعی از استحقاق مرخصی‌های مورد تقاضا نداشته تا اقدام به استفاده از آن نماید، از این جهت قاعده اقدام در مورد وی مبنی بر عدم استفاده از مرخصی‌های مذکور مصداق نداشته و مقررات قانونی عدم ذخیره مرخصی از وضعیت مشارالیه منصرف می‌باشد و دادنامه شماره ۷۷۱ - ۱۳۸۹/۴/۱۲ بدون التفات به موارد مقید اصدار یافته و لذا در این قسمت واجد خلاف بین قانون تشخیص و با اختیار حاصل از مقررات ماده ۱۸ قانون دیوان عدالت اداری ضمن نقض دادنامه موصوف در این قسمت از خواسته مستنداً به مراتب مذکور به وارد دانستن شکایت مبنی بر بهره‌مندی از کلیه مزایای مقررات قانونی بند ۲ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه از جمله مرخصی‌های استفاده نشده حکم صادر و اعلام می‌شود و در خصوص خواسته دیگر نامبرده دایر بر جبران غرامت و خسارت ناشی از تأخیر در اجرای قانون مذکور در حق شاکی با توجه به این که خواسته مزبور خارج از صلاحیت قانونی دیوان عدالت اداری می‌باشد لذا دادنامه موصوف در این قسمت مصون از خدشه تشخیص و به اعتبار و استواری آن حکم صادر و اعلام می‌شود. رأی دیوان قطعی است.

ج: شعبه ششم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۱۴۹۰/۸۶/۶ با موضوع دادخواست آقای ابوالقاسم صفایی به طرفیت نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران و به خواسته مطالبه حقوق و مزایای ناشی از کار با اشعه به موجب دادنامه شماره ۱۸۹۱- ۱۳۸۶/۹/۲۸، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

در خصوص شکایت آقای ابوالقاسم صفایی به طرفیت نیروی هوایی ارتش به خواسته مطالبه حقوق و مزایای اشعه با عنایت به جوابیه مشتکی عنه اعلام داشته نامبرده از خدمت بازنشسته شده طبق بند ۱ ماده ۱۹ آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت در برابر اشعه سنوات زاید بر ۳۰ سال فاقد وجهت قانونی است و مستنداً به بند ۲ ماده ۲۰ قانون موصوف استفاده از مرخصی مربوطه اجباری بوده و قابل ذخیره نمی‌باشد و نظر به این که پرتوکار بودن وی از طرف مشتکی عنه رد نشده شکایت مطروح محمول بر صحت تشخیص داده شده در نتیجه مشتکی عنه مکلف است وفق مقررات ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه و ماده ۲۲ آیین‌نامه اجرایی و دستورالعمل مربوط، مزایای قانونی متعلق به شاکی را پرداخت نماید. رأی دیوان قطعی است.

د: شعبه ششم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۴۵۵/۸۶/۶ با موضوع دادخواست آقای محمدرضا صادقی به طرفیت نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران و به خواسته مطالبه حق مرخصی، حق اشعه و مطالبه سی درصد افزایش حقوق و مزایا و پنج سال سنوات ارفاقی به موجب دادنامه شماره ۱۱۵۶- ۱۳۸۶/۷/۳، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

در خصوص شکایت آقای محمدرضا صادقی رحیم‌آباد به طرفیت نیروی هوایی ارتش به خواسته فوق با عنایت به جوابیه مشتکی عنه اعلام داشته نامبرده از خدمت بازنشسته شده، طبق بند ۱ ماده ۱۹ آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت در برابر اشعه، سنوات زاید بر ۳۰ سال فاقد وجهت قانونی است و مستنداً به بند ۲ ماده ۲۰ قانون موصوف، استفاده از مرخصی مربوطه اجباری بوده و قابل ذخیره نمی‌باشد و نظر به این که پرتوکار بودن وی از طرف مشتکی عنه رد نشده شکایت مطروح محمول بر صحت تشخیص داده شده در نتیجه مشتکی عنه مکلف است وفق مقررات ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه ماده ۲۲ آیین‌نامه اجرایی و دستورالعمل مربوطه مزایای قانونی متعلق به شاکی را پرداخت نماید. رأی دیوان قطعی است.

ه: شعبه ششم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۸۶۱/۸۶/۶ با موضوع دادخواست آقای محمدعلی ادیب مقدم به طرفیت نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران و به خواسته رسیدگی به عدم پرداخت ۳۰٪ افزایش حقوق و مزایای ۵ سال سنوات ارفاقی مربوط به اشعه، به موجب دادنامه شماره ۱۸۰۲ - ۱۳۸۷/۷/۲۹، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

در خصوص شکایت آقای محمدعلی ادیب مقدم به طرفیت نیروی هوایی ارتش به خواسته رسیدگی در مورد عدم پرداخت ۳۰٪ افزایش حقوق و مزایا به اضافه ۵ سال سنوات ارفاقی مربوط به اشعه غیر یونساز از ۱۳۶۸/۱/۲۰ با عنایت به جوابیه مشتکی عنه اعلام داشته، نامبرده از خدمت بازنشسته شده طبق بند ۱ ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی قانون حفاظت در برابر اشعه سنوات زاید بر ۳۰ سال فاقد وجهت قانونی است و مستنداً به بند ۲ ماده ۲۰ قانون موصوف استفاده از مرخصی مربوطه اجباری بوده و قابل ذخیره نمی باشد و نظر به این که پرتوکار بودن وی از طرف مشتکی عنه رد می شود، شکایت مطروح محمول بر صحت تشخیص داده شده در نتیجه مشتکی عنه مکلف است وفق مقررات ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه ماده ۲۲ آیین نامه اجرایی و دستورالعمل مربوط مزایای قانونی متعلق به شاکی را پرداخت نماید. رأی دیوان قطعی است.

و: شعبه ششم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۱۳۲۲/۸۷/۶ با موضوع دادخواست آقای مصطفی سلیمانیا به طرفیت نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران و به خواسته رسیدگی به عدم اجرای قانون حفاظت در برابر اشعه و محاسبه سنوات ارفاقی به موجب دادنامه شماره ۲۵۸۲ - ۱۳۸۷/۱۰/۱۵، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

در خصوص شکایت آقای مصطفی سلیمانیا به طرفیت نیروی هوایی ارتش به خواسته رسیدگی در مورد عدم اجرای قانون حفاظت در برابر اشعه به شرح فوق با عنایت به جوابیه مشتکی عنه در پرونده اعلام داشته نامبرده از خدمت بازنشسته شده طبق بند ۱ ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی قانون حفاظت در برابر اشعه سنوات زاید بر ۳۰ سال فاقد وجهت قانونی است و مستنداً به بند ۲ ماده ۲۰ قانون موصوف استفاده از مرخصی مربوطه اجباری بوده و قابل ذخیره نمی باشد و نظر به این که پرتوکار بودن وی از طرف سازمان انرژی اتمی رد نشده شکایت مطروح محمول بر صحت تشخیص داده شده در نتیجه مشتکی عنه مکلف است وفق مقررات ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه و ماده ۲۲ آیین نامه اجرایی و دستورالعمل مربوط مزایای قانونی متعلق به شاکی را پرداخت نماید. رأی دیوان قطعی است.

ز: شعبه پنجم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۱۶۳۷/۸۵/۵ با موضوع دادخواست آقای قاسم اصغرزاده به طرفیت نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران و به خواسته مطالبه حق ایام اشتغال پرتوکاری طبق قانون حفاظت در برابر اشعه به موجب دادنامه شماره ۱۵۹۲ - ۱۳۸۶/۹/۲۶، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

نظر به این که طبق بند ۱ ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی قانون حفاظت در برابر اشعه، اعطای سنوات زاید بر سی (۳۰) سال فاقد وجهت قانونی بوده و نیز حسب بند ۲ ماده ۲۰ قانون موصوف استفاده از مرخصی مربوطه اجباری بوده و قابلیت ذخیره شدن نمی باشد از این حیث تقاضای شاکی غیر موجه تشخیص به رد شکایت حکم صادر می نماید و اما در مورد مطالبه سایر حقوق و مزایای مربوطه با توجه به اشتغال وی در قسمت پرتوکاری به شرح مستندات ابرازی و تأیید تلویحی مشتکی عنه بر مراتب مذکور، لذا ادعای شاکی محمول بر صحت تلقی مستنداً به ماده ۲۰ قانون مذکور و آیین نامه اجرایی آن به وارد دانستن شکایت مبنی بر الزام نهاجا به پرداخت حقوق و مزایای قانونی ایام اشتغال پرتوکاری وفق مقررات حکم صادر و اعلام می نماید. رأی دیوان قطعی است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبادرت می کند.

رأی هیأت عمومی

اولاً: از حیث قابل ذخیره بودن یا قابل ذخیره نبودن مرخصی اجباری موضوع بند ۲ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب سال ۱۳۶۸ تعارض بین آراء محرز است.

ثانیاً: نظر به این که در بند ۲ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب سال ۱۳۶۸، برای افرادی که به طور مستمر به کار با اشعه اشتغال داشته باشند افزایش میزان مرخصی استحقاقی سالیانه تا یک ماه در سال برای مدت اشتغال به کار با اشعه پیش‌بینی مقرر شده استفاده از مرخصی سالیانه در این گونه موارد در طول هر سال اجباری باشد، و این امر بیانگر آن است که مستخدم موضوع قانون، لزوماً باید از مرخصی مذکور استفاده کند و این مرخصی قابلیت ذخیره‌سازی ندارد. با توجه به مراتب، آراء صادر شده به غیر وارد دانستن شکایت به شرح مندرج در گردش کار که مبین عدم ذخیره‌سازی مرخصی موضوع بند ۲ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب سال ۱۳۶۸ می‌باشد و به رد شکایت شاکیان صادر شده است صحیح و موافق مقررات تشخیص می‌شود. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.